

ردیف	درس یازدهم : (فضیلت آراستگی)	صفحه
۱	« آراستگی » به چه معناست؟ پاسخ: به معنای « مرتب و منظم کردن خود و بهتر کردن وضع ظاهری یا باطنی » است.	۱۲۵
۲	هر انسانی به طور طبیعی به آراستگی علاقه دارد و می‌کوشد با وضعی مرتب در جامعه، حضور یابد. صحيح ☒ غلط ☐	۱۲۵
۳	انسانی که به آراستگی علاقه دارد و با وضع مرتب در جامعه حضور می‌یابد، چه نتایجی برای او دارد؟ پاسخ: دیگران کار او را تحسین می‌کنند و هم‌نشینی با او را دوست دارند و از بودن با او لذت می‌برند.	۱۲۵
۴	آیا پیشوایان ما فقط به آراستگی « باطنی » خود اهمیت می‌دادند؟ توضیح دهید. پاسخ: خیر، آنان علاوه بر اهمیت به آراستگی باطنی (همچون ادب، سخاوت، حُسنِ خُلق و ...) به آراستگی ظاهری خود توجه داشتند و مؤمنان را به رعایت آن دعوت می‌کردند.	۱۲۵
۵	پیشوایان ما، چه چیزی را از « اخلاق مؤمنان » می‌دانستند؟ (سیرهٔ پیشوایان دین، چیست؟) پاسخ: « آراستگی »	۱۲۵
۶	هنگامی که کسی در خانهٔ پیامبر اکرم (ص) را می‌زد و قصد ملاقات با ایشان را داشت، آن حضرت ابتدا چه کاری را انجام می‌داد؟ چرا؟ پاسخ: « ابتدا به آینه نگاه می‌کرد، موهای خود را شانه می‌زد و لباس خود را مرتب‌تر می‌کرد » - زیرا می‌فرمود: « خدای تعالی دوست دارد وقتی بنده‌اش به سوی دوستان خود می‌رود، آماده و آراسته باشد. »	۱۲۵
۷	پیامبر اکرم (ص)، همواره خود را « » می‌کرد و سپس در جمع حاضر می‌شد یا به نماز می‌ایستاد. پاسخ: « مُعَطَّر »	۱۲۵
۸	روزی یکی از مدعیان زهد و پرهیز از دنیا، امام صادق (ع) را دید که لباس زیبایی پوشیده است. وی به امام گفت: « جدّ شما این گونه لباس‌ها را نمی‌پوشید! » امام (ع) چه پاسخی به ایشان دادند؟ امام (ع) فرمود: « در آن زمان مردم در سختی بودند، امّا امروز ما در شرایط بهتری هستیم و عموم مردم توانایی پوشیدن چنین لباسی را دارند. »	۱۲۵
۹	طبق فرمایش امام صادق (ع)؛ خداوند، چه چیزی را « دوست » دارد و از چه چیزی « بدش » می‌آید؟ پاسخ: « آراستگی و زیبایی » را دوست دارد. و « از نپرداختن به خود و خود را ژولیده نشان دادن »، بدش می‌آید.	۱۲۵
۱۰	طبق فرمایش امام صادق (ع)، دو رکعت که با بوی خوش گزارده شود، بهتر از چند رکعت نماز که بدون بوی خوش است؟ الف) ۶۰ ☐ ب) ☒ ج) ۵ ☐ د) ۴۰ ☐	۱۲۵
۱۱	چرا پیامبر اکرم (ص) به « مردان »، سفارش می‌فرمود: « سبیل و موهای بینی خود را کوتاه کنند و به خودشان برسند؟ » پاسخ: زیرا این کار، بر زیبایی آنان می‌افزاید.	۱۲۵

۱۲۶	پیامبر اکرم(ص)، به « » سفارش می‌کند که ناخن‌های خود را کوتاه کنند اما به « » توصیه می‌کرد ناخن‌های خود را مقداری بلند بگذارند، چون برای آنان زیباتر است. پاسخ: « مردان » - « زنان »	۱۲
۱۲۶	توصیه رسول خدا (ص) و پیشوایان دیگر دین به مسلمانان در « آراستگی » سبب چه نتایج شد؟ پاسخ: سبب شد که: ۱- مسلمانان در اندک مدتی به آراسته‌ترین و پاکیزه‌ترین ملت‌ها تبدیل شوند. الگو و سرمشق ملت‌های دیگر قرار گیرند.	۱۳
۱۲۶	آیا آراستگی، اختصاص به زمان حضور در اجتماعات و معاشرت‌ها دارد؟ توضیح دهید. پاسخ: خیر، بلکه شامل زمان حضور در « خانواده » و از آن مهم‌تر، زمان « عبادت » نیز می‌شود.	۱۴
۱۲۶	چهار مورد از توصیه‌های مهم پیشوایان دین به ما، هنگام « عبادت » را بنویسید. پاسخ: (۱) استفاده از عطر (۲) شانه زدن موها (۳) پوشیدن لباس روشن و تمیز (۴) پاک بودن تمامی بدن	۱۵
۱۲۶	تکرار دائمی نماز در شبانه روز، چه تأثیری بر « آراستگی » دارد؟ پاسخ: (۱) آراستگی و پاکی را در طول روز حفظ می‌کند. (۲) زندگی را پاک و باصفا می‌سازد.	۱۶
۱۲۶	چرا یکی از نیازهای انسان، نیاز به « مقبولیت » در جمع خانواده، همسالان و جامعه است؟ پاسخ: زیرا دوست داریم دیگران ما را فرد مفید و شایسته‌ای بدانند و تحسین کنند.	۱۷
۱۲۶	نیاز انسان به « مقبولیت »، در کدام دوره زندگی انسان نمود «بیش‌تری» دارد و سبب چه نتایج می‌شود؟ پاسخ: در دوره « نوجوانی » و « جوانی »؛ سبب می‌شود که: (۱) نوجوان و جوان بیش‌تر به خود پردازد. (۲) توانایی‌ها و استعدادهای خود را کشف و شکوفا کند. (۳) خود را در معرض دید دیگران قرار دهد.	۱۸
۱۲۶	« جوانی که می‌کوشد با نشان دادن استعداد خود در یک رشته ورزشی یا خلق اثر هنری یا کار مؤثر در کارگاه صنعتی، تحسین دیگران را برانگیزد » نشان از کدام ویژگی وی دارد؟ پاسخ: « نیاز به کسب مقبولیت »	۱۹
۱۲۶	تلاش هر کدام از افراد برای قرار گرفتن در جایگاهی در جامعه، برای کسب « » است. پاسخ: « مقبولیت »	۲۰
۱۲۶	آیا همه افراد جامعه به نیاز طبیعی « مقبولیت »، پاسخ درستی می‌دهند؟ توضیح دهید. پاسخ: اندک افرادی نیز وجود دارند که به این نیاز طبیعی، پاسخ درستی نمی‌دهند؛ این افراد با پوشیدن لباس‌های نامناسب یا به کار بردن کلام زشت و ناپسند یا با گذاشتن سیگاری بر لب، می‌خواهند وجود خود را برای دیگران اثبات کنند. این قبیل اعمال نشانه ضعف روحی و ناتوانی در اثبات خود از راه درست و سازنده است.	۲۱

۱۲۶	«عفاف» را تعریف کنید. پاسخ: حالتی در انسان است که به وسیله آن خود را در برابر تندروری‌ها (افراط‌ها) و کندرویی‌ها (تفریط‌ها) کنترل می‌کند تا در مسیر اعتدال و میانه‌روی پیش روَد و از آن خارج نشود.	۲۲
۱۲۶	این‌که می‌گویند عفاف حالتی است که باعث می‌شود، انسان در مسیر اعتدال و میانه‌روی پیش روَد و از آن خارج نشود؛ به چه معناست؟ پاسخ: یعنی در برآورده کردن هر یک از علایق و نیازهای درونی به گونه‌ای عمل نمی‌کند که یا به طور کامل غرق در آن شود و از دیگر نیازها غافل شود یا به طور کل آن را کنار گذارد و به کوتاهی و تفریط دچار شود، بلکه در حد مطلوب و صحیح به برآورده کردن همه نیازها توجه دارد.	۲۳
۱۲۷	یکی از جلوه‌های عفاف، مربوط به آراستگی و مقبولیت است، آن را توضیح دهید. پاسخ: برخی انسان‌ها در آراستگی و ابراز وجود و مقبولیت، دچار تندروری می‌شوند؛ به گونه‌ای که در آراسته کردن خود، زیاده روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. قرآن کریم این حالت را « تبرج » می‌نامد و آن را کاری جاهلانه می‌نامد.	۲۴
۱۲۷	چرا دین اسلام، ما را از خودنمایی و افراط در آراستگی پرهیز می‌دهد؟ پاسخ: زیرا زیاده‌روی در آراستگی و توجه بیش از حد به آن، باعث غفلت انسان از هدف اصلی زندگی و مشغول شدن به کارهایی می‌شود که عاقبتی جز دور شدن از خدا ندارد.	۲۵
۱۲۷	« انسان عقیف » چه ویژگی‌هایی دارد؟ بنویسید. پاسخ: ۱) خود را کنترل می‌کند و آراستگی خود را در حد متعادل نگه می‌دارد و به « تبرج » دچار نمی‌شود. ۲) زیبایی ظاهری خود را وسیله خودنمایی و جلب توجه دیگران قرار نمی‌دهد و اجازه نمی‌دهد که به شخصیت انسانی او اهانت شود. ۳) حیا می‌کند که برخی افراد به خاطر اموری سطحی و کوچک، زبان به تحسین و تمجید او بکشایند. او در وجود خود، استعداد و ارزش‌های برتر و والاتری می‌یابد که می‌تواند تحسین و احترام واقعی دیگران را برانگیزد.	۲۶
۱۲۷	آیا انسان عقیف، از مقبولیت نزد همسالان و جامعه گریزان است؟ توضیح دهید. پاسخ: خیر، اما خود را با ارزش‌تر از آن می‌داند که بخواهد این مقبولیت را از راه جلب توجه ظاهری به دست آورد و خود را در حد ابزاری برای هوس‌رانی دیگران پایین آورد.	۲۷
۱۲۷	چه زمانی آراستگی انسان، با « وقارتر » می‌شود و چه زمانی جنبه « خودنمایی » به خود می‌گیرد؟ پاسخ: به همان اندازه که رشته‌های عفاف در روح انسان قوی و مستحکم شود، نوع آراستگی و پوشش او، « با وقارتر » می‌شود و به همان میزان نیز که رشته‌های عفاف انسان ضعیف و گسسته می‌شود، آراستگی و پوشش او « سبک‌تر » و جنبه « خودنمایی » به خود می‌گیرد.	۲۸

۱۲۷	امام علی(ع)، کدام گناه در آراستگی را سبب رفتن انسان به جنگ با خدا معرفی نموده است؟ پاسخ: آراستن خود برای دیگران.	۲۹
۱۲۸	چرا امام صادق(ع)، از پوشیدن لباسِ نازک و بدن نما « نهی » فرموده‌اند؟ پاسخ: زیرا چنین لباسی نشانهٔ سُستی و ضعفِ دین است.	۳۰
۱۲۸	عفاف، خصلت هر انسانی، اعم از زن و مرد است. صحیح ☒ غلط ☐	۳۱
۱۲۸	چرا وجودِ عفاف در زنان و دختران ارزش « بیش‌تری » دارد؟ پاسخ: زیرا خداوند، آنان را بیش‌تر از مردان به نعمتِ زیبایی آراسته است. زن، مظهر جمال خلقت است و این زیبایی، هم مربوط به باطن و هم مربوط به ظاهر اوست. احساسات لطیفِ زن که بیانگر زیبایی‌های درونی وی است، با زیبایی ظاهر او عجین شده است و همین نعمت پشتوانهٔ مهمی برای ازدواج زن و مرد و تحکیم خانواده است.	۳۲
۱۲۸	کانون عفاف خانواده کیست؟ چرا؟ پاسخ: « زن »؛ زیرا همواره ندایی درونی او را به پاکی و پاکدامنی فرا می‌خواند.	۳۳
۱۲۸	به چه دلیل، زن می‌کوشد آراستگی در جامعه به گونه‌ای باشد که گوهر زیبای وجودش از نگاه ناهلان دور بماند و روح بلندش تحقیر نشود؟ پاسخ: زیرا روح بزرگ او نمی‌پسندد که بازیچهٔ خواسته‌های پست و حقیر ناپاکان شود. او در می‌یابد که دریافت هر نعمتی از جانب خدا، مسئولیتی را نیز به همراه می‌آورد؛ همان‌طور که اگر کسی به نعمت علم زینده شد، نباید علمش را ابزار دست قدرتمندان ستم‌پیشه کند، نعمت زیبایی نیز <u>نباید</u> در خدمت هوس‌رانان قرار گیرد.	۳۴
۱۲۸	عرضهٔ نابه‌جای زیبایی چه نتایجی در پی دارد؟ پاسخ: به جای گرمی بخشیدن به خانواده: (۱) عفت و حیا را از بین می‌برد. (۲) این دو گوهر (عفت و حیا) را از او می‌گیرد.	۳۵

طراح جزوه: (قاسم مندوانی، سرگروه معارف اسلامی و فلسفه و منطق شهرستان شادگان)